

Fimmtudaginn 29. apríl 1993.

Nr. 254/1990. **Sjóvá-Almennar tryggingar hf.**

(Haraldur Blöndal hrl.)

gegn

Gylfa Gunnarssyni persónulega

og vegna Fiskverkunar Mána

(Gísli Baldur Garðarsson hrl.).

Vátrygging. Sératkvæði.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Haraldur Henryrsson, Garðar Gíslason, Gunnar M. Guðmundsson og Pétur Kr. Hafstein og Guðmundur Jónsson, fyrrverandi hæstaréttardómari.

Áfrýjandi skaut máli þessu til Hæstaréttar með stefnu 26. júní 1990. Hann krefst þess, að hinum áfrýjaða dómi verði hrundið og hann sýknaður af öllum kröfum stefnda. Þá krefst hann málskostnaðar í héraði og fyrir Hæstarétti.

Stefndi krefst staðfestingar hins áfrýjaða dóms og málskostnaðar fyrir Hæstarétti.

I.

Fram er komið, að sölumenn á vegum áfrýjanda fóru á fund stefnda í því skyni að bjóða honum atvinnurekstrartryggingu, sem var ný vátrygging á þeim tíma og átti að fela í sér viðtækari vátryggingarvernd en félagið hafði áður boðið á því sviði. Hvílir því rík sönnunarskylda á áfrýjanda um þau atriði í vátryggingarsamningi aðila, sem ágreiningur er um og hann vill túlka sér í vil.

Í hinum áfrýjaða dómi er gerð grein fyrir verðmætum, sem stefndi telur hafa skemmst í þeim bruna, sem varð hjá honum 4. desember 1987, en koma ekki fram í skoðunarskýrslu tjónsskoðunarmanns áfrýjanda. Af hálfu áfrýjanda er því haldið fram, að verðmat véla í framangreindri skoðunarskýrslu taki til ýmissa þessara verðmæta, svo sem aðstöðu fyrir fiskverkunarvélar og raflagna og vatnslagna að þeim. Þessi staðhæfing áfrýjanda er ósönnuð og verður eigi lögð til grundvallar. Með skírskotun til forsendna héraðsdóms að öðru leyti verður sú niðurstaða því staðfest, að stefndi skuli fá 12.089.436 krónur í bætur vegna lausafjár, en um

þá fjárhæð er ekki tölulegur ágreiningur, og eru 5.024.014 krónur af þeim ógreiddar.

II.

Við útreikning rekstrarstöðvunartjóns stefnda er ágreiningur milli aðila um verðbætur á veltufjárhæðir. Á það verður að fallast með áfrýjanda, að með verðtryggingarákvæðum váttryggingarskilmála, sbr. lið nr. 130.10, séu váttryggingarfjárhæðir sem slíkar verðtryggðar, en ekki áætlað rekstrartap. Það reiknast með ákveðnum hætti samkvæmt váttryggingarskilmálum, sbr. lið nr. 620, og er við þá útreikninga tekið mið af veltu síðustu tólf mánaða fyrir tjónsatburð. Aðilar eru sammála um, að sú velta nemi 4.865.000 krónum á mánuði, og verður hún lögð til grundvallar án verðtryggingar. Við útreikning bóta kemur síðan raunveruleg velta á rekstrarstöðvunartímabili til frádráttar.

Þá eru aðilar ekki á eitt sáttir um áhrif birgðabreytinga í útreikningi veltu. Héraðsdómur, sem skipaður var sérfróðum meðdómendum, taldi bætur vegna ónýtra birgða ekki koma til álita við útreikning tjóns vegna rekstrarstöðvunar og vísaði til eftirfarandi skilgreiningar á veltuhugtakinu í váttryggingarskilmálum: „Með veltu er átt við sölu skv. reikningum að undanteknum söluskatti, en afsláttur eða lækkun söluverðs af öðrum orsökum kemur ekki til frádráttar.“ Áfrýjanda hefur ekki tekist að hnekkja þessari niðurstöðu dómsins né öðrum reikniaðferðum hans um þennan þátt, og verður við þær að miða. Útreikningur rekstrarstöðvunartjóns stefnda verður þá eftirfarandi:

Áætluð velta	48.650.000
— sala skv. reikningi	<u>10.751.000</u>
vöntun á veltu	37.899.000
17,9% af því	6.783.921 hámarksbætur
— sparnaður	<u>3.020.000</u>
	3.763.921 bætur
— innborgun 12/12 1988	<u>2.802.000</u>
	<u>961.921 ógreiddar bætur</u>

III.

Samkvæmt framansögðu nema ógreiddar bætur til stefnda 5.985.935 krónum, þ.e. 5.024.014 krónum vegna lausafjár og

961.921 krónu vegna rekstrarstöðvunar. Með vísan til kröfugerðar aðila í héraði og hér fyrir dómi þykir rétt, að hin dæmda fjárhæð beri dráttarvexti samkvæmt III. kafla vaxtalaga nr. 25/1987 frá þingfestingardegi 29. júní 1989 til greiðsludags að frádreginni vaxta-innborgun samkvæmt dómsorði héraðsdóms, 570.474 krónum, sem ekki er ágreiningur um.

Áfrýjandi skal greiða stefnda málskostnað í héraði og fyrir Hæstarétti, eins og í dómsorði greinir. Hefur þá ekki verið tekið tillit til virðisaukaskatts.

D ó m s o r ð:

Áfrýjandi, Sjóvá-Almennar tryggingar hf., greiði stefnda, Gylfa Gunnarssyni persónulega og vegna Fiskverkunar Mána, Neskaupstað, 5.985.935 krónur með dráttarvöxtum samkvæmt III. kafla vaxtalaga nr. 25/1987 frá 29. júní 1989 til greiðsludags að frádreginni vaxta-innborgun, 570.474 krónum. Vexti má í fyrsta skipti leggja við höfuðstól 29. júní 1990.

Áfrýjandi skal greiða stefnda 900.000 krónur í málskostnað í héraði og fyrir Hæstarétti.

S é r a t k v æ ð i

Guðmundar Jónssonar, fyrrverandi hæstaréttardómara.

Ég tel, að við ákvörðun bóta fyrir tjón vegna rekstrarstöðvunar beri að taka tillit til breytinga á verðlagi vöru og þjónustu, svo sem gert er í héraðsdómi. Að öðru leyti er ég sammála meiri hluta dómara um ákvörðun þeirra bóta og tel þær eiga að nema 2.120.051 krónu. Ég er samþykkur ákvörðun meiri hluta dómara um bætur fyrir brunatjón svo og vexti og málskostnað.

Dómur bæjarþings Reykjavíkur 25. maí 1990.

I.

Mál þetta, sem dómtekið var 24. apríl sl., er höfðað fyrir bæjarþinginu af Gylfa Gunnarssyni, kt. 270740-2789, Strandgötu 62, Neskaupstað, vegna einkafyrirtækis hans, Fiskverkunar Mána, Neskaupstað, með stefnu, þingfestri 29. júní 1989, á hendur Sjóvá-Almennum tryggingum hf.

Dómkröfur stefnanda eru þessar:

1. Að stefndi verði dæmdur til að greiða stefnanda 13.411.021 kr. í bætur úr brunatryggingu vegna lausafjár til viðbótar þeim 4.104.811 kr., sem

stefndi hefur þegar greitt stefnanda í bætur vegna lausafjár og búnaðar. Gerð er krafa um dráttarvexti skv. 10. gr. vaxtalaga af 11.837.773 krónum frá þingfestingardegi til greiðsludags. [...].

2. Til vara, að stefndi verði dæmdur til að greiða stefnanda bætur úr brunatryggingu, að fjárhæð 10.445.798 kr., til viðbótar þeim 4.104.811 kr., sem þegar hafa verið greiddar fyrir tjón á lausafé og búnaði. Gerð er krafa um dráttarvexti skv. 10. gr. vaxtalaga af 9.220.271 kr. frá þingfestingardegi til greiðsludags. [...].

3. Að stefndi verði dæmdur til að greiða stefnanda bætur úr rekstrarstöðvunartryggingu, að fjárhæð 4.450.641 kr., til viðbótar þeim 2.802.000 kr., sem stefndi hefur þegar greitt stefnanda í bætur vegna rekstrarstöðvunar. Gerð er krafa um dráttarvexti skv. 10. gr. vaxtalaga af 3.846.819 kr. frá þingfestingardegi til greiðsludags. [...].

4. Að stefndi verði dæmdur til að greiða stefnanda 539.320 kr. í bætur vegna kostnaðar við kaup á sérfræðilegri aðstoð auk dráttarvaxta frá 21. mars 1989 til þingfestingardags, að fjárhæð 51.235 kr., ásamt dráttarvöxtum skv. 10. gr. vaxtalaga frá þingfestingardegi til greiðsludags af 539.320 kr. [...].

5. Að stefndi verði dæmdur til að greiða stefnanda málskostnað skv. gjaldskrá LMFÍ að viðbættu söluskattsálagi og að málskostnaðarfjárhæðin beri dráttarvexti skv. III. kafla l. nr. 25/1987, sbr. 175. gr. l. nr. 85/1936, frá 15. degi eftir dómsuppsögu til greiðsludags.

Frá dómkröfum stefnanda dragist innborgun, að fjárhæð 3.539.474 kr.

Dómkröfur stefnda eru þær aðallega, að hann verði sýknaður af öllum kröfum stefnanda, en til vara, að stefnukröfur verði lækkaðar og stefnda aðeins gert að greiða vexti, er séu 1% lægri en víxilvextir Landsbankans, af tildæmdum fjárhæðum frá 8. apríl 1988 af 1. og 2. lið stefnukrafna, en frá 22. desember 1988 skv. 3. lið stefnukrafna og frá 7. mars 1989 skv. 4. lið stefnukrafna.

Þá krefst stefndi málskostnaðar að skaðlausu skv. gjaldskrá Lögmannafélags Íslands, og beri tildæmdur málskostnaður vexti skv. III. kafla laga um vexti nr. 25/1987, sbr. 175. gr. l. nr. 85/1936, frá 15. degi eftir dómsuppsögu til greiðsludags.

Sættir hafa verið reyndar árangurslaust.

II.

Málavaxtalýsing stefnanda.

Stefnandi kveður málið vera höfðað til heimtu bóta vegna tjóns, er stefnandi varð fyrir af völdum bruna í fiskverkunarhúsi sínu á Neskaupstað 4. desember 1987. Orsök brunans var bilun í rafbúnaði. Stefnandi hafði keypt váttryggingar hjá stefnda rúmu ári áður. Váttryggingarskírteini hafi verið

gefin út af stefnda 23. desember 1986 fyrir váttryggingartímabilið 30. nóvember 1986 — 31. desember 1987. Brunatrygging og rekstrarstöðvunartrygging hafi verið á meðal þeirra trygginga, er stefnandi keypti, og hafi váttryggingarupphæð hvorrar tryggingar verið ákvörðuð 12.750.000 kr. Meðal annarra trygginga, er stefnandi keypti af stefnda, hafi verið brunatrygging birgða, og hafi váttryggingarskírteini um þá tryggingu verið gefið út 18. febrúar 1987. Váttryggingarupphæð hafi í því verið ákvörðuð 10.000.000 kr. Stefnandi hafi greitt stefnda 375.172 kr. fyrir tryggingar árið 1987, og sé óumdeilt, að váttryggingarnar voru í gildi, er tjónsatburður varð.

Áður en gengið var frá kaupum á þessum váttryggingum, hafi tveir fulltrúar komið til stefnanda og metið hið tryggða. Hafi váttryggingarfjárhæð verið ákvörðuð af þessum fulltrúum í samráði við stefnanda.

Stefnda hafi þegar verið tilkynnt um brunatjónið. Fulltrúar stefnda hafi farið til Neskaupstaðar 7. og 8. desember og metið tjónið. Hafi þeir notið við það aðstoðar Jóhannesar Pálssonar, verkfræðings hjá Hönnun, sem hafi látið þeim í té gögn, sem hann hafði unnið skömmu fyrir brunann vegna fyrirhugaðrar lántöku stefnanda. Niðurstaða þeirra hafi verið, að alls hefðu verið á staðnum verðmæti að fjárhæð 15.629.543 kr. í vélum og búnaði miðað við tjónsdag. Skemmdir hafi numið sem svaraði 80,75%. Forsvarsmenn stefnda hafi haldið því fram, að lausafé hefði verið undirtryggt, og væri því beitt niðurskurði á tjónsbætur. Hinn 27. janúar 1988 hafi verið greiddar bætur, að fjárhæð 4.104.811 kr., vegna véla og búnaðar og 7.392.000 kr. vegna birgða. Bótum þessum hafi verið veitt viðtaka með fyrirvara, þar sem ekki hafði verið gefinn kostur á því, að lögmaður fengi að skoða tölulegar forsendur bótaútreiknings. Með bréfi, dagsettu 25. mars 1988, hafi reikningsaðferðum stefnda við niðurfærslur bóta verið formlega mótmælt, og hafi stefndi verið krafinn um greiðslu á bótum, að fjárhæð 7.984.625 kr. umfram það, sem þegar hafði verið greitt vegna lausafjár. Þeirri kröfu hafi stefndi hafnað í bréfi, dags. 13. apríl 1988.

Stefnandi hafi leitað til verkfræðiskrifstofunnar Hönnunar hf. og beðið um mat á þeim lausafjármunum og umbúðum, sem í húsinu hefðu verið við brunann. Niðurstaða þess mats hafi verið, að í húsinu hefðu verið vélar og búnaður fyrir 13.768.393 kr. Jafnframt hafi komið fram, að talsvert vanti upp á, að tjónsskoðunarmenn stefnda hafi tínt til og metið allt það lausafé, sem var á staðnum og eyðilagðist.

Leitað hafi verið eftir greiðslu upp í væntanlegar bætur vegna rekstrarstöðvunar. Þeirri málaleitan hafi stefndi hafnað, og hafi stefnanda verið tjáð, að ekkert yrði greitt úr þeirri tryggingu, fyrr en rekstur færi í gang að nýju.

Eftir að rekstur hófst, hafi stefnda verið sent kröfubréf, dags. 27. október 1988, þar sem gerð hafi verið krafa um greiðslu bóta, að fjárhæð

11.792.752 kr., úr rekstrarstöðvunartryggingu. Niðurstaða viðræðna við stefnda, er fylgdu í kjölfarið, hafi verið, að stefndi greiddi 12. desember 2.802.000 kr., sem stefndi hafi talið sig ótvírætt eiga að greiða, og hafi hann tilkynnt stefnanda um það í bréfi, dags. 8. desember 1988.

Að fenginni umsögn endurskoðanda um útreikningsaðferðir hafi krafa stefnanda um bætur úr rekstrarstöðvunartryggingu verið lækkuð í 3.847.000 kr. til viðbótar þeim 2.802.000 kr., sem greiddar höfðu verið. Stefndi hafi hafnað öllum frekari bótakröfum.

Málsástæður stefnanda.

Stefnandi reisir kröfur sínar í málinu aðallega á því, að í gildi hafi verið váttryggingarsamningur milli aðila, þar sem stefndi hafi skuldbundið sig til að greiða bætur fyrir tjón, er stefnandi yrði fyrir, t. d. við bruna. Þessar samningsskyldur hafi stefndi ekki efnt og borið fyrir sig rök, sem stefnandi telji ekki standast.

Ágreiningsefnið sé umfram allt það, hvort um undirtryggingu hafi verið að ræða. Enn fremur sé ágreiningur um reikningsaðferðir, m. a. þær, sem beita eigi við útreikning rekstrarafkomu til grundvallar bótum úr rekstrarstöðvunartryggingu.

Málsástæður stefnanda eru þessar helstar:

1. Að váttryggingarfjárhæð vegna lausafjár sé í fullu samræmi við verðmæti, sem voru á staðnum.

2. Að trygging lausafjár taki til allra þeirra muna, sem gerð sé krafa um bætur fyrir. Engin greining sé til á verðmæti einstakra lausafjármuna í váttryggingarskírteini. Váttryggingin nái þannig í heild til þeirra lausafjármuna allra, sem greindir séu í váttryggingarskilmálum.

3. Að stefnandi hafi greitt á tímabilinu iðgjald af váttryggingu, sem var í fullu samræmi við verðmæti lausafjármuna og birgða á staðnum.

4. Að fulltrúar stefnda hafi, áður en tryggingin var keypt, komið á staðinn og metið hið tryggða. Því geti stefndi ekki borið fyrir sig undirtryggingu. Sundurliðun þessara fulltrúa á verðmæti einstakra muna sé stefnanda óviðkomandi.

5. Að ekki sé eðlilegt að reikna greiddar bætur vegna ónýtra birgða sem veltu við framlegðarútreikning, m. a. þar sem búið sé að reikna birgðirnar inn í framlegð ársins á undan.

6. Að kostnaður vegna sérfræðiaðstoðar við mat á tjóninu og útreikninga sé til kominn vegna ólögsmætrar synjunar stefnda á að greiða stefnanda bætur í samræmi við ákvæði váttryggingarsamningsins.

Lagarök stefnanda.

Stefnandi reisir kröfur sínar á ákvæðum váttryggingarskilmála stefnda, einkum kafla 510.10 og 510.11, er lúti að lausafé, og kafla 620, um útreikn-

ing bóta úr rekstrarstöðvunartryggingu. Þá styðjist stefnandi við ákvæði laga um váttryggingarsamninga nr. 20/1954, einkum 9. gr., 24. gr. og 37. gr., og við ákvæði vaxtalaga nr. 25/1987, enn fremur við almennu skaðabótaregluna, að því er varðar kröfu um greiðslu kostnaðar vegna sérfræðiaðstoðar. Málskostnaðarkrafan styðst við 177. gr. og 175. gr. l. nr. 85/1936, sbr. 21. gr. l. nr. 54/1988.

Kröfugerð stefnanda.

Kröfu skv. tl. 1 í kröfugerð reisir stefnandi á því, að váttryggingarfjárhæðin hafi, uppfærð á tjónsdegi, numið 15.567.680 kr. Á tímabilinu, frá því að tryggingin var tekin og þar til tjónsatburður varð, hafi stefnandi keypt ný tæki fyrir 619.719 kr. Með vísan til ákvæða í tryggingarskilmálum og 40. gr. vsl. sé fallist á, að um sé að ræða undirtryggingu, er nemi 3,83%. Jafnframt sé notast við það hlutfall, er lesa megir úr útreikningum tjónskoðunarmanna stefnda, þ. e., að skemmdir hafi numið 80,75% af heildarverðmæti. Bætur á tjónsdegi hefðu þannig átt að nema 12.089.436 kr. (þ.e. 80,75% af 15.567.680 kr. og 96.17% af því).

Miðað sé við, að bætur hefði átt að greiða í síðasta lagi 27. janúar 1988. Gerð sé krafa um vexti, er svari til vegins meðaltals af almennum útlánsvöxtum skv. 7. gr. vaxtalaga frá tjónsdegi til 27. janúar 1988 af allri tjónsfjárhæðinni. Þá dragist frá innborgun, að fjárhæð 4.104.811 kr., en eftirstöðvar beri áfram sömu vexti til 27. febrúar s. á. Þá taki við dráttarvextir skv. 10. gr., sbr. 15. gr. vaxtalaga til greiðsludags. Vextir séu lagðir við höfuðstól árlega, í fyrsta skipti 27. janúar 1989.

Höfuðstóll	kr. 12.089.436	
36,1% ársvextir af 12.089.436 kr. frá		
4. des. 1987 til 27. jan. 1988	—	654.642
Innborgun		kr. 4.104.811
36,3% ársvextir af 7.984.625 kr. frá		
27. jan. 1988 til 27. febr. 1988	—	241.534
40,4% dráttarvextir p. a. frá 27.		
febr. 1988 til 27. jan. 1989	—	2.956.972
31,9% dráttarvextir p. a. af		
11.837.773 kr. frá 27. jan. 1989		
til 29. júní 1989	—	1.573.437
	kr. 17.516.021	kr. 4.104.811
Mismunur — stefnukrafa		— 13.411.210
	Kr. 17.516.021	kr. 17.516.021

Krafa skv. tl. 2 í kröfugerð sé varakrafa um greiðslu út úr brunatryggingu lausafjár. Hún sé reist á mati Jóhannesar Pálssonar verkfræðings um, að

heildarverðmæti lausafjármuna á staðnum hafi verið 13.768.393 kr. Miðað sé við mat stefnda á því, hvaða munir skemmdir ekki eða einungis að hluta. Aðrir hlutir séu taldir hafa orðið eldsvoðanum að bráð. Miðað sé við, að undirtrygging hafi verið 3,83%.

Sundurliðun þessarar kröfu sé þannig:

Heildarverðmæti		kr. 13.768.393
Óskemmdir munir	kr. 2.750.000	
Munir skemmdir að hluta	— 804.450	
Munir skemmdir að hluta		— 486.000
	kr. 3.554.450	kr. 14.254.393
Mismunur	— 10.699.943	
	Kr. 14.254.393	kr. 14.254.393

Tjón samkvæmt framanrituðu nemi 10.699.943 kr., en að teknu tilliti til undirtryggingar, 3,83%, sé krafan 10.290.135 kr. samkvæmt þessum tölulíð.

Heildarkrafa á tjónsdegi	kr. 10.290.135
Vextir, sbr. reikningsaðferð	
við kröfuflið 1 hér	
að framan	— 4.260.474
Innborgun	— 4.104.811
Krafa samtals	kr. 10.445.798

Krafa samkvæmt tl. 3 í kröfugerð sé um greiðslu bóta úr rekstrarstöðvunartryggingu. Vátryggingarfjárhæðin hafi í upphafi verið 12.750.000 kr., en hafi numið á uppgjörssdegi 18.802.529 kr., uppreiknuð með lánskjaravísitölu. Gerð sé krafa um greiðslu u. þ. b. þriðjungs vátryggingarfjárhæðar, alls 6.648.819 kr., að frádreginni greiðslu 12. desember 1988, 2.802.000 kr., alls 3.846.819 kr. Stuðst sé við útreikningsaðferð stefnda með því fráviki, er leiði af athugasemd Sturlu Jónssonar endurskoðanda á dskj. nr. 22.

Sundurliðun útreiknings:

Ársniðurstaða í des.

1987 er	kr. 4.865
Lánskjaravísitala í	
des. 1987	1886
Lánskjaravísitala í	
des. 1988	2274

Ársniðurstaða í des.

1988 er

kr. 5.865

Stöðvun í tíu mánuði

x 5.865

kr. 58.650.000

Velta (mism. birgða

og söluverðs)

— (3.582.800)

Vöntun á veltu

— 55.077.200

Hámarksbætur

55.077.200 x 17,9%

— 9.858.819

Sparnaður:

Meðaltal pr. mán. 1987

uppfært

442

Meðaltal pr. mán. 1988

121

Sparnaður 442-121x10

— (3.210.000)

Eðlilegar tjónsbætur

— 6.649.000

Við framangreinda kröfu sé bætt vöxtum, er svari til vegins meðaltals af almennum útlánsvöxtum frá 12. desember 1988 til 12. janúar 1989 og dráttarvöxtum frá þeim degi til þingfestingardags. Samtals séu þessir vextir að fjárhæð 603.822 kr. Krafa skv. þessum kröfulið nemi því 4.450.641 kr. Gerð sé krafa um, að vextir leggist við höfuðstól árlega, í fyrsta sinn 12. desember 1989.

Krafa samkv. 4. tl. í kröfugerð sé vegna kostnaðar stefnanda við sérfræðilega aðstoð. Vegna synjunar stefnda um að greiða tjónsbætur hafi stefnandi orðið að kaupa sérfræðiaðstoð rekstrarverkfræðings við að fara ofan í saumana á öllum útreikningum, auk þess sem sá sami aðili hafi framkvæmt mat á lausafé og búnaði í fiskvinnslunni eftir brunann. Kostnaður vegna þessara starfa hafi numið samtals 539.320 kr., og sé gerð krafa um þá fjárhæð ásamt dráttarvöxtum frá 21. mars 1989 til greiðsludags.

Málsástæður stefnda.

Stefndi kveður málavexti vera þá, að í byrjun apríl 1986 hafi starfsmenn stefnda boðið stefnanda svonefnda atvinnurekstrartryggingu vegna fyrir-tækis hans. Hafi skilmálar og tryggingarvernd verið rædd og stefnanda gerð grein fyrir reglum, m. a., að stefnandi yrði sjálfur að verðmeta allar vélar og búnað á nývirði og afurðir á kostnaðarverði. Stefnandi hafi ekki þekkt þetta boð, en 13. desember hafi stefnandi komið á skrifstofur stefnda í Reykjavík og óskað eftir tryggingarsamningi á þeim grundvelli,

er honum hafði verið kynntur, og hafi hann sjálfur skrifað undir tryggingarbeiðni. Allar fjárhæðir hafi verið bornar undir stefnanda málsins, áður en hann undirritaði beiðni sína.

Hafi síðan verið gengið frá tryggingarskírteini, sbr. dskj. nr. 3.

Stefnanda hafi verið gerð nákvæm grein fyrir því, að ef breytingar yrðu á rekstri, yrði hann að tilkynna þær breytingar tafarlaust, en ella yrðu þær á hans ábyrgð, sem gæti orðið honum dýrkeypt.

Hinn 13. janúar hafi stefnandi váttryggt frystar sjávarafurðir sínar og saltfisk, og hafi verið gerður viðauki við atvinnurekstrartrygginguna samkvæmt því, sbr. dskj. nr. 4.

Hinn 4. desember 1987 hafi Fiskverkun Mána á Neskaupstað brunnið. Hafi orðið mikið tjón, og stöðvaðist reksturinn. Hafi tjónsskoðunarmaður stefnda farið til Neskaupstaðar og skoðað tjónið ásamt Sigurði Arnórssyni, endurskoðanda á Neskaupstað, svo og hafi verið við skoðunina matsmenn frá Sölusambandi íslenskra fiskframleiðenda og Jóhannes Pálsson, verkfræðingur frá Hönnun hf. Sé tjónsskoðunarskýrslan á dskj. nr. 9, 10, 11 og 12.

Nývirðismat á búnaði og umbúðum hafi verið 720.000 kr., en váttryggingarfjárhæð hafi verið 3.000.000 kr. Hafi tjón á búnaði og umbúðum verið bætt með 720.000 kr., sbr. dskj. nr. 6, 10 og 12.

Nývirðismat á vélum hafi verið 14.845.543 kr., en váttryggt hafi verið fyrir 7.936.500 kr., og hafi því verið um 53,46% undirtryggingu að ræða, sbr. útreikning á dskj. nr. 11 og 12. Heildartjón hafi numið 6.353.022 kr., og hafi það tjón verið greitt að fullu, annars vegar með 3.384.811 kr., sbr. dskj. nr. 6, en hins vegar með 2.968.611 kr. auk vaxta skv. dskj. nr. 37.

Fram eftir árinu 1988 hafi verið unnið að útreikningum varðandi rekstrarstöðvunartryggingu, og 8. desember 1988 hafi stefndi ritað lögmanni stefnanda bréf, sbr. dskj. nr. 19, og honum gerð grein fyrir þeim bótum, sem stefndi teldi, að stefnandi ætti að fá. Hafi verið miðað við þær forsendur, að umsvif fyrirtækis stefnanda á árinu 1988 hefðu verið svipuð og á árinu 1987, að rekstrarstöðvun fyrirtækisins vegna brunans hefði verið tíu mánuðir og að árstíðabundnar sveiflur í rekstri væru ekki umtalsverðar og þess vegna hægt að nota meðaltal. Um þessar forsendur séu stefnandi og stefndi sammála.

Stefndi hafi talið, að gera ætti rekstrarstöðvunartjón stefnanda þannig upp, sbr. dskj. nr. 8, en þar segi:

„I. *Útreikningur framlegðar skv. ársreikningi fyrir árið 1987.*

	(þús. kr.)
Afurðasala	56.538
Efniskaup	(38.635)
Vinnulaun	15.610

Millifært til eignar	(5.250)	
Til frádráttar 9/12		(7.770)
		10.133
Framlegðarstig 10133/56538 = 17,9%		

II. Útreikningur veltu tólf mánuði fyrir tjón:

Velta ellefu mánuði	
ársins 1987	56.538
Velta í einn mánuð 1986	
22172/12	1.847
	58.385
Meðalvelta 58385/12 =	4.865

III. Útreikningur hámarksbóta:

Stöðvun tíu mánuði x 4.856	48.650
Velta 1988 skv. útskrift	(19.253)
	29.397
Vöntun á veltu	
Hámarksbætur	
29.397 x 17,9% =	5.262

IV. Útreikningur sparnaðar í öðrum framleiðslukostnaði:

Samkvæmt ársreikningi 1987	
án rafmagns og hita	4.032
Samkvæmt útskrift 1988 án	
rafmagns og hita	1.089
Meðaltal pr. mán. 1987	
(11 mán.)	367
Meðaltal pr. mán. 1988	
(9 mán.)	121
Sparnaður	
(367-121) x 10 mán. =	2.460

Rafmagn og hiti er ekki tekið inn í útreikning á sparnaði í öðrum framleiðslukostnaði, þar sem um óeðlilega hækkun er þar að ræða, úr 1.225.000 kr. fyrir 22 mánuði 1987 (sic) í 1.567.000 kr. fyrir 9 mánuði 1988, þótt engin fiskverkun sé til staðar.

V. Niðurstaða.

Að slepptri athugasemd um rafmagn og hita er niðurstaðan þessi:

	(þús. kr.)
Hámarksbætur	5.262
75% af spörun framleiðslu- kostnaðar, 2.460.000 kr.	(1.845)
Bætur	3.417
Eða	3.500

Þar sem útreikningur á sparnaði í framleiðslukostnaði, 2.460.000 kr., er byggður á beinum samanburði á ársreikningi 1987 og tölvuútskrift vegna 1988, bjóðum við upp á að draga einungis 75% af umræddri spörun frá hámarksbótum. Vegna þessa boðs okkar nema bæturnar 615.000 kr. umfram bætur samkvæmt túlkun gr. 3.417.000 (sic) í váttryggingarskilmálunum að viðbætti upphækkun úr 3.417.000 kr. í 3.500.000 kr., samtals 698.000 kr. Boð okkar um þessar umframbætur miðast við endanlegt uppgjör og stendur til loka þess árs.

Með bréfi þessu er gerð grein fyrir fjárhæð þeirra váttryggingarbóta, er Fiskverkun Mána á rétt til úr rekstrarstöðvunartryggingu sinni samkvæmt þeim gögnum, er fyrirtækið hefur látið í té. Það, að fyrirtækið ákvað að kaupa sér aðstoð við nauðsynlega gagnaöflun sína, er einkamál þess og veitir fyrirtækinu ekki rétt til greiðslu umfram váttryggingarbætur. Kröfu um sérstaka greiðslu kostnaðar vegna lögmannaaðstoðar er því hafnað.“

Hinn 12. desember 1988 hafi lögmanni stefnanda verið greiddar 2.802.000 kr., sbr. dskj. nr. 20, og hafi verið tekið á móti greiðslunni með fyrirvara.

Stefndi reisir kröfur sínar á því, að hann hafi greitt stefnanda þær tjónsbætur, er hann átti rétt á skv. váttryggingarsamningum hans og stefnda og í samræmi við váttryggingarsamningalög. Gert hafi verið upp skv. viðurkenndum váttryggingarvenjum og í samræmi við skilmála. Stefnandi hafi ekki sýnt fram á, að stefndi hafi brotið gegn váttryggingarsamningunum, en í þeim séu einstakar váttryggingarfjárhæðir lausafjár sundurliðaðar og nánar skilgreind rekstrarstöðvunartrygging, sbr. það, sem áður sé sagt í málavaxtalýsingu.

Verði ekki fallist á sýknukröfu, sé því haldið fram, að stefnandi eigi aðeins rétt á hluta hinnar umstefndu fjárhæðar, en því haldið fram, að einungis eigi að greiða vexti, er séu 1% lægri en víxilvextir Landsbanka Íslands, sbr. 24. gr. váttryggingarsamningalaga.

Niðurstaða.

Stefnandi hefur komið fyrir dóminn og gefið skýrslu, enn fremur vitnin Gylfi Gunnarsson, Jóhannes Pálsson, Sveinn Giovanni Segatta og Stefán Gissurarson.

Tryggingarskírteini það, sem liggur til grundvallar dómkröfum stefnanda, er á dskj. nr. 3. Í váttryggingarskírteininu er svohljóðandi texti: „Félagið váttryggir samkvæmt váttryggingarskírteini þessu og meðfylgjandi váttryggingarskilmálum eftirfarandi:“

Brunatrygging	Lausafé	12.750.000
Innbrotstrygging	Lausafé	12.750.000
Vatnstjónstrygging	Lausafé	12.750.000
Rekstrarstöðvunar- trygging	Bruni, innbrot vatn	12.750.000
Ábyrgðartrygging	Ábyrgð atvinnu- rekanda	15.000.000
Slysatrygging launþega	Launþegar	Skv. kjara- samningi
Slysatrygging 1	Gylfi Gunnarsson	0 Þ/3.000 Þ/12.5 Þ
Slysatrygging 2	Ásdís Hannibals- dóttir	0 Þ/3.000 Þ/7.5 Þ
Kæli- og frystivöru- trygging	Vörur í kæli og frysti	2.500.000

Síld í tunnum er ekki hluti af atvinnurekstrartryggingu þessari af þeirri ástæðu, að hentugra er að tryggja síldina í hvert sinn á haustin. (Þegar er í gildi slík trygging til 1. maí 1987.)

.....“

Aðeins eitt iðgjald er greitt vegna þessarar tryggingar.

Ekki er ágreiningur um bótaskyldu, heldur er því haldið fram af hálfu stefnda, að tjónið hafi verið að fullu bætt.

Dómkrafa stefnanda er tvíþætt. Annars vegar er krafist bóta vegna tjóns á lausafjármunum, en hins vegar fyrir tjón vegna atvinnurekstrarstöðvunar. Verður fyrst fjallað um fyrri þátt, en hann greinist í aðalkröfu og vara-kröfu.

Stefndi heldur því fram, að stefnandi sé bundinn af sundurliðun þeirri á verðmæti lausafjár, sem fram kemur á dskj. nr. 37 undir lið 3, t.l. 1-19.

Það er óumdeilt í máli þessu, að sölumenn stefnda komu á fund stefnanda, nokkru áður en tryggingin var tekin, og kynntu honum tryggingar-

skilmála. Óupplýst er hins vegar, hvort framangreind sundurliðun á verðmæti lausafjárins var færð inn á umsóknareyðublaðið þá eða síðar við undirskrift stefnanda eða jafnvel eftir að stefnandi skrifaði undir umsóknina. Ekki tókst að upplýsa það atriði við yfirheyrslur fyrir dómi.

Eins og að framan greinir, er einungis vísað til meðfylgjandi váttryggingarskilmála í váttryggingarskírteini, en ekki til tryggingarbeiðni.

Ekki verður á það fallist, að sundurliðun lausafjár á tryggingarbeiðni skipti tryggingunni upp í margar sjálfstæðar tryggingar, sem sumar eru undirtryggðar, en aðrar yfirtryggðar. Frekar verður að líta á slíka upptalningu sem aðferð til þess að finna hæfilega heildartryggingarfjárhæð. Iðgjaldið er óskipt fyrir alla trygginguna, og þessi sundurliðun kemur ekki fram á tryggingarskírteini.

Í váttryggingarskilmálum, gr. 550.10, er skýrt tekið fram, að váttryggingarverðmæti húsmuna, véla og annars rekstrarbúnaðar miðist við nývirði. Þá kemur fram í áðurnefndri tryggingarbeiðni á dskj. nr. 37, að útreikningsgrundvöllur þar til greindra muna sé miðaður við nývirði. Getur stefnandi því ekki borið fyrir sig, að honum hafi ekki verið ljóst, að miða bæri við nývirði.

Aðalkröfu sína reisir stefnandi á því, eins og áður greinir, að verðmæti hins tryggða hafi á tjónsdegi numið váttryggingarfjárhæðinni, og beri honum ákveðið hlutfall af þeirri fjárhæð. Ekki gerir stefnandi grein fyrir því við útreikning aðalkröfu, hverjir hinir váttryggðu munir voru fyrir brunann og hvert raunverulegt verðmæti þeirra var eða hvaða munir eyðilögðust í brunanum, heldur styður hann tjónshlutfallið, 80,75% hins tryggða, við niðurstöðu stefnda, sem fundið er frá allt öðrum forsendum en stefnandi virðist öðrum þræði vilja láta leggja til grundvallar við tjónsmat sitt.

Varakröfu sína styður stefnandi við mat það, sem fram kemur á dskj. nr. 14, en af hálfu stefnda er bótaskylda reist á mati á dskj. nr. 10 og 11. Verður ekki hjá því komist að hafa þessi gögn til hliðsjónar, þegar aðalkrafa stefnanda er skoðuð.

Þegar borin eru saman dskj. nr. 14 annars vegar og dskj. nr. 10 og 11 hins vegar, kemur í ljós, að mun fleiri atriði eru talin upp á dskj. nr. 14, og er því haldið fram af hálfu stefnanda, að allt það, sem umfram er á dskj. nr. 14, hafi eyðilagst í eldinum að fullu. Þá eru vélar Baader 413, Baader 188 og Baader 47 reiknaðar til nývirðis á dskj. nr. 11, en til gangverðs á dskj. nr. 14. Á dskj. nr. 14 kemur fram, að Baader 413 og Baader 47 eru ekki framleiddar lengur. Á dskj. nr. 11 er stuðst við nývirði þeirra véla, sem leysa þær af hólmi. Hefur þeirri viðmiðun verið andmælt af hálfu stefnanda.

Þar sem ekki liggja fyrir upplýsingar um kaupverð nýrra véla á þeim tíma, sem stefnandi keypti sínar, svo að framreikna megi verðið til tjóns-

dags, þykir mega leggja til grundvallar verð það, sem stefndi notar á dskj. nr. 11, enda hefur stefnandi ekki sýnt fram á aðra aðferð hentugri til að meta nývirði vélanna.

Á dskj. nr. 11 eru tilgreindar 3 stk. borðvogir, samtals 30.000 kr., sem skemmst hafi í brunanum. Borðvogir þessar er ekki að finna á dskj. nr. 14.

Þau verðmæti, sem talin eru hafa skemmst í brunanum og talin eru upp á dskj. nr. 14, en ekki koma fram á dskj. nr. 10 og 11, eru eftirfarandi:

Prentari f. pólsvogir	kr. 52.000
Aðstaða v. Baader-vélar og uppsetning	— 160.000
Raflögn að fiskverkunarvélum	— 267.000
Vatnslögn að fiskverkunarvélum	— 69.000
Lagnir að og uppsetning á vogum	— 205.000
Plastkór í eigu Mána, 9 og 1 hálfkar	— 109.500
Plastkór í eigu annarra, 7 stk.	— 80.500
Síldartunnur, 108 stk.	— 86.400
Uppsetning á síldarbandi	— 30.000
Raflögn að síldarbandi	— 35.000
Raflögn fyrir búnað úti	— 150.000
Statíf fyrir bindirúllu	— 5.000
Rúllur fyrir bindirúllu, 2 stk.	— 10.000
Stálvaskur, 1 stk.	— 10.000
Söltunargrindur, ryðfr. stál, 1 stk.	— 50.000
Söltunargrindur, tré, 2 stk.	— 50.000
Stólar, borð og búnaður í kaffistofu	— 199.000
Trébreitti undir fisk, 21 stk.	— 31.500
Plastbakkar, 18 stk.	— 9.000
Borð og hillur við slípivélar	— 20.000
Gúmmímottur	— 20.000
Vatnsslöngur	— 60.000
Símtæki	— 5.000
Lampar í lofti, 48 stk.	— 144.000
Sorbate f. síld, 5 tonn	— 98.750

Af hálfu stefnda er því ekki andmælt, að þessi verðmæti hafi verið á brunastað. Þá hefur því ekki verið andmælt, að þau hafi eyðilagst í brunanum. Þá hafa ekki verið færð að því rök, að atvinnurekstrartryggingin eigi ekki að taka til þeirra. Þykir því mega taka þau til greina, eins og þau eru sett fram í dskj. nr. 14, en framangreindar fjárhæðir hafa ekki sætt andmælum.

Þar sem fjárhæðum tjónsins að öðru leyti ber ekki saman á dskj. nr. 14 annars vegar og dskj. nr. 10 og 11 hins vegar, ber að leggja fjárhæðir

á dskj. nr. 10 og 11 til grundvallar, enda hafa ekki verið gerðar við það tjónsmat athugasemdir af hálfu stefnanda. Borðvogir, samtals 30.000 kr., verða þó ekki teknar með, þar sem ekki kemur fram í gögnum stefnanda, að þær hafi skemmst í brunanum, svo sem áður greinir.

Samkvæmt framansögðu nemur heildarverðmæti hins tryggða, sem á staðnum var fyrir brunann, 17.568.393 kr., sé stuðst við nývirðismat stefnda á Baader-vélunum þremur, sem ágreiningur stendur um, en að öðru leyti við þær fjárhæðir, sem fram koma á dskj. nr. 14. Heildartjón stefnanda nam samkvæmt því, sem að framan greinir, 14.499.943 kr., 82,53% af heildarverðmæti, að teknu tilliti til þeirra verðmæta, sem talin eru upp á dskj. nr. 10 og 11 og ekki eru talin hafa skemmst eða aðeins skemmst að hluta. Uppfærð váttryggingarfjárhæð á tjónsdegi nam 15.567.680 kr. Undirtrygging stefnanda er samkvæmt því 11,39%.

Í varakröfu sinni miðar stefnandi við gangverð Baader-vélanna þriggja, og breytist þá framangreint hlutfall þannig, að heildarverðmæti hins tryggða fyrir brunann nemur 13.768.393 kr., en heildartjón verður 10.699.943 kr., 77,71% af heildarverðmæti. Málatilbúnað stefnanda verður þó að skilja á þann veg, að við útreikning aðalkröfu sé miðað við nývirðismat vélanna, enda þótt málatilbúnaður hans sé ekki skýr að þessu leyti.

Stefnandi gerir einungis kröfu um, að sér verði dæmd 80,75% af váttryggingarfjárhæðinni að frádregnum 3,83%, sem hann telur, að eigi að koma til frádráttar vegna viðurkenndrar undirtryggingar. Með því að höfuðstóll kröfunnar á tjónsdegi er lægri en bótaskyld tjón hans er talið nema samkvæmt því, sem rakið er hér að framan, þykir mega taka þá kröfu hans til greina.

Frá þeirri fjárhæð dragast innborganir, 4.104.811 kr., sem greiddar voru inn á höfuðstól 27. janúar 1988, og 2.960.611 kr., sem greiddar voru inn á höfuðstól eftir þingfestingu málsins. Við vaxtaútreikning er miðað við, að greiðsla hafi farið fram 1. júlí 1989, þar sem dagsetning greiðslunnar liggur ekki fyrir í málinu. Þá dragast frá vöxtum 570.474 kr., sem greiddar voru á sama tíma og framangreind innborgun á höfuðstól.

Ekki er fallist á vaxtafót þann, sem stefnandi miðar við í útreikningum sínum, og þykir mega fallast á vaxtafót stefnda, sem fram kemur í varakröfu hans. Krafa stefnanda um dráttarvexti skv. 10. gr. vaxtalaga nr. 25/1987 er tekin til greina frá 18. apríl 1988, sbr. 15. gr. s. l., en þá er liðinn mánuður frá dagsetningu dskj. nr. 14, sem lagt hefur verið til grundvallar bótakröfu stefnanda.

Verður þá vikið að kröfu stefnanda vegna rekstrarstöðvunartjóns.

Aðilar eru sammála um, að 17,9% af veltu séu framlegð til fasts kostnaðar. Ágreiningur er um það, hvað telst vera velta. Í tryggingarskilmálum, dskj. 33, lið 620.20, segir orðrétt:

„Með veltu er átt við sölu skv. reikningum að undanteknum söluskatti, en afsláttur eða lækkun söluverðs af öðrum orsökum kemur ekki til frádráttar.“

Aðilar eru sammála um, að áætluð velta að frádreginni áætlaðri notkun hráefna og vinnulauna, byggð á reynslu desember 1986 til nóvember 1987 (viðmiðunartímabil), sé 4.865 kr. á mánuði. Ágreiningur er um verðtryggingu á þá upphæð til tjónstímabils. Samkvæmt dskj. 33, lið 130, er váttryggingarsamningurinn verðtryggður miðað við vísitölu vöru og þjónustu. Því er eðlilegt að miða við hækkun þeirrar vísitölu frá meðaltali viðmiðunartímabilsins til tjónsdags. Sú hækkun er 13,3%, sem gefur mánaðarlegan mismun veltu og kostnaðar 5.512.000 kr. Væntanleg velta er því 55.120.000 kr.

Í ofangreindri skilgreiningu á veltu er ekkert tillit tekið til birgðabreytinga. Orðalag tryggingarskilmálanna er skýrt að þessu leyti. Verður stefnandi því að sæta því, að birgðabreytingar komi ekki til álita við mat á tjóni hans vegna rekstrarstöðvunar. Sala samkvæmt reikningi og tjónsbætur nema á rekstrarstöðvunartímabilinu 19.253.000 krónum. Tjónsbætur, sem ekki eru sala skv. reikningi, nema 7.392.000 krónum, sbr. dskj. nr. 5. Sala skv. reikningi nemur því 11.861.000 krónum, en 10.751.000 krónum á verðlagi tjónsdags.

Vöntun á veltu nemur því 44.369.000 krónum (55.120.000 - 10.751.000).

Hámarksbætur eru 17,9% af 44.369.000 kr., 7.942.000 krónur.

Sparnaður í öðrum framleiðsluþáttum er mismunur á kostnaði við aðra framleiðsluþætti skv. ársreikningi 1987 (jan.-nóv.), uppfært til tjónsdags, og kostnaði við sömu þætti des. 1987 — sept. 1988, uppfært til tjónsdags. Miðað er við meðaltal vísitölu vöru og þjónustu yfir hvort tímabil og sömu vísitölu á tjónsdegi. Niðurstaða er:

Kr. 367.000 x 225,69 / 200,93 = 412.000.

Kr. 121.000 x 225,69 / 249,00 = 110.000.

Sparnaður = 302.000 x 10 = 3.020.000 kr.

Bætur nema því 7.942.000 kr. ÷ 3.020.000 kr., þ. e. 4.922.000 krónum. Frá þessari fjárhæð dragast innborganir þær, sem stefnandi hefur þegar fengið, 2.802.000 kr., sem greiddar voru 12. desember 1988.

EKKI er um undirtryggingu að ræða, þar sem hæsta hugsanlegt tjón er 5.512.000 kr. x 12 x 17,9% = 11.840.000 krónur.

Stefnandi gerir sérstaka kröfu vegna kaupa á sérfræðilegri aðstoð, 539.320 kr. Krafa sem þessi fellur undir málskostnað. Hefur stefnandi lagt fram reikninga til stuðnings þessari kröfu, sbr. dskj. nr. 24-30. Eru reikningarnir frá Hönnun hf. fyrir verkfræðiþjónustu, dagsettir á tímabilinu janúar 1988 til nóvember 1988.

Fyrir liggur, að skömmu áður en tjónið varð, leitaði stefnandi til Jóhannesar Pálssonar, verkfræðings hjá Hönnun hf., um aðstoð við mat á eigum stefnanda vegna fyrirhugaðrar lántöku. Lá matið því fyrir, þegar tjónið varð. Stefnandi hefur ekki sýnt fram á, að hann hafi þurft á aðkeyptri sérfræðipjónustu að halda eftir brunann eða í hverju slík þjónusta var fólgin. Framangreindir reikningar bera ekki með sér, í hverju sú vinna var fólgin, sem þar er krafist um greiðslu fyrir. Er kröfuliður þessi því órökstuddur og verður ekki tekinn til greina.

Samkvæmt framansögðu ber stefnda að greiða stefnanda samtals 7.144.014 kr. með 33% ársvöxtum af 17.011.436 kr. frá 4. desember 1987 til 12. desember s. á., með sömu vöxtum af 14.209.436 kr. frá þeim degi til 27. janúar 1988, með sömu vöxtum af 10.104.625 kr. frá þeim degi til 11. febrúar s. á., með 34% ársvöxtum frá þeim degi til 21. febrúar s. á., með 33% ársvöxtum frá þeim degi til 1. mars s. á., með 29% ársvöxtum frá þeim degi til 18. apríl s. á., en með dráttarvöxtum skv. 10. gr., sbr. 15. gr. l. nr. 25/1987, frá þeim degi til 1. júlí 1989, en af 7.144.014 kr. frá þeim degi til greiðsludags að frádreginni vaxtainnborgun, 570.474 kr. Vextir leggist við höfuðstól á tólf mánaða fresti, í fyrsta sinn 4. desember 1988.

Eftir þessum úrslitum ber að dæma stefnda til að greiða stefnanda málskostnað, sem þykir eftir atvikum hæfilega ákveðinn 825.000 kr., þar með talinn söluskattur, og ber málskostnaður dráttarvexti, eins og greinir í dómsorði.

Sigríður Ólafsdóttir borgardómari kvað upp dóminn ásamt meðdómsmönnum dr. Péttri Blöndal tryggingastærðfræðingi og Atla Haukssyni endurskoðanda, en uppkvaðning dómsins hefur dregist vegna mikilla anna dómenda.

D ó m s o r ð:

Stefndi, Sjóvá-Almennar tryggingar hf., greiði stefnanda, Gylfa Gunnarssyni, Strandgötu 62, Neskaupstað, vegna Fiskverkunar Mána, Neskaupstað, 7.144.014 kr. með 33% ársvöxtum af 17.011.436 kr. frá 4. desember 1987 til 12. desember s. á., með sömu vöxtum af 14.209.436 kr. frá þeim degi til 27. janúar 1988, með sömu vöxtum af 10.104.625 kr. frá þeim degi til 11. febrúar s. á., með 34% ársvöxtum frá þeim degi til 21. febrúar s. á., með 33% ársvöxtum frá þeim degi til 1. mars s. á., með 29% ársvöxtum frá þeim degi til 18. apríl s. á., en með dráttarvöxtum skv. 10. gr., sbr. 15. gr. l. nr. 25/1987, frá þeim degi til 1. júlí 1989, en af 7.144.014 kr. frá þeim degi til greiðsludags að frádreginni vaxtainnborgun, 570.474 kr. Vextir leggist við höfuðstól á tólf mánaða fresti, í fyrsta sinn 4. desember 1988. Þá

greiði stefndi stefnanda 825.000 kr. í málskostnað, og ber málskostnaðar-
fjárhæðin dráttarvexti skv. III. kafla l. nr. 25/1987 frá 15. degi eftir dóms-
uppsögu til greiðsludags.

Dóminum ber að fullnægja innan fimmtán daga frá lögbirtingu hans að
viðlagðri aðför að lögum.
